

Π.3.1.4 *Ολοκληρωμένα παραδείγματα εκπαιδευτικών σεναρίων ανά γνωστικό αντικείμενο με εφαρμογή των αρχών σχεδίασης*

Παραδειγματικό σενάριο στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας

«Χριστουγεννιάτικο Παζάρι»

ΤΥΜΠΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2011

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.1.4 *Ολοκληρωμένα παραδείγματα εκπαιδευτικών σεναρίων ανά γνωστικό αντικείμενο με εφαρμογή των αρχών σχεδίασης*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Περιεχόμενα

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ	4
ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	4
ΣΤΟΧΟΙ ΣΚΕΠΤΙΚΟ	4
ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΦΑΣΕΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ	6
Αφετηρία	6
Σύνδεση με το Α.Π.Σ. και το σχολικό εγχειρίδιο	6
Κατανομή του χρόνου	6
Χρόνος εφαρμογής	6
Ρόλος της/του διδάσκουσας/-οντος	6
Ρόλοι των μαθητών/-τριών	6
Άλλες εκδοχές	10
Κριτική	10

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος

Χριστουγεννιάτικο παζάρι

Δημιουργός

Ευαγγελία Τύμπα

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Διδακτική ενότητα

Τάξη

Α΄ Δημοτικού

Χρονική διάρκεια

Θα απαιτηθούν 2 περίπου εβδομάδες

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Στο σενάριο αξιοποιείται η δυνατότητα διάχυσης που δίνει το μέσο για την προβολή και τη διαφήμιση ενός χριστουγεννιάτικου παζαριού που θα ετοιμάσει η τάξη για κοινωφελή σκοπό. Οι μαθητές «στήνουν» ειδική σελίδα στο διαδίκτυο, όπου παρουσιάζουν και διαφημίζουν όσα προσφέρουν στο παζάρι, ενημερώνουν για τους διαγωνισμούς που θα οργανώσει η τάξη, τα «έπαθλα» που θα δοθούν, τις παράλληλες εκδηλώσεις και τέλος μοιράζονται τα βιώματά τους από την εκδήλωση.

Γ. ΣΤΟΧΟΙ-ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Η οργάνωση ενός μη κερδοσκοπικού χριστουγεννιάτικου παζαριού στο σχολείο μπορεί –εκτός από τον συμβατικό τρόπο με τον οποίο συνήθως γίνεται– να πραγματοποιηθεί και με σύγχρονο τρόπο, αξιοποιώντας τις δυνατότητες της τεχνολογίας. Με τη δράση αυτή μούμε τους μαθητές μας στις χρήσεις του μέσου, αλλά ταυτόχρονα τους καλούμε να λάβουν πρωτοβουλίες και να συνεργαστούν για

έναν κοινό σκοπό. Ενισχύουμε το αίσθημα της κοινότητας και την αξία της προσφοράς χωρίς αντάλλαγμα. Τέλος, καλλιεργούμε θετική καταναλωτική συμπεριφορά (επαναχρησιμοποίηση προϊόντων).

Γνώσεις για τον κόσμο και στάσεις, αξίες, πεποιθήσεις

Επιχειρείται οι μαθητές:

- να ευαισθητοποιηθούν για τις δυσκολίες των συνανθρώπων τους·
- να πάρουν πρωτοβουλίες για να επιλύσουν προβλήματα·
- να μάθουν να εργάζονται για έναν κοινό σκοπό·
- να αναλάβουν ρόλους·
- να οργανώσουν ένα χριστουγεννιάτικο παζάρι·
- να καλλιεργήσουν θετική καταναλωτική συμπεριφορά.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Επιχειρείται οι μαθητές:

- να καλλιεργήσουν τον προφορικό λόγο·
- να καλλιεργήσουν τον γραπτό λόγο·
- να αποκτήσουν νέο λεξιλόγιο·
- να παράγουν ποικίλα κειμενικά είδη
(αφίσα, παρουσίαση, περιγραφή, σχόλιο κ.ά.)·
- να μάθουν να χρησιμοποιούν σωστά τα σημεία στίξης·
- να μάθουν τη χρήση των επιθέτων·
- να εμπεδώσουν την ορθογραφία των ονομάτων/ρημάτων.

Γραμματισμοί

Επιχειρείται οι μαθητές:

- να μάθουν να γράφουν κείμενο στον κειμενογράφο·
- να μάθουν να ανοίγουν αρχείο και να αποθηκεύουν την εργασία τους·
- να μάθουν να αντιγράφουν και να κάνουν επικόλληση κειμένου·
- να μάθουν να αντιγράφουν και να κάνουν επικόλληση εικόνας·
- να μάθουν τα βασικά της πλοήγησης στο διαδίκτυο·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση του σκάνερ·

- να εξοικειωθούν με την κατασκευή σχολικής ιστοσελίδας.

Δ. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΦΑΣΕΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Αφετηρία: Με αφορμή την οργάνωση χριστουγεννιάτικου παζαριού από την τάξη ή το σχολείο, συζητάμε τρόπους για να προβάλουμε την εκδήλωση. Αξιοποιούμε προτάσεις των παιδιών για διαδικτυακή προβολή της εκδήλωσης. Αν κανένα παιδί δεν προτείνει κάτι ανάλογο, προτείνουμε εμείς και εξηγούμε τις δυνατότητες του μέσου.

Σύνδεση με το Α.Π.Σ. και το σχολικό εγχειρίδιο: Το σενάριο συνδέεται ευρύτερα με τους στόχους του γλωσσικού μαθήματος, καθώς βοηθάει στην καλλιέργεια του προφορικού και γραπτού λόγου μέσα από δράσεις άτυπου γραμματισμού και την εμπλοκή των ΤΠΕ.

Κατανομή του χρόνου: Για την ολοκλήρωση του σεναρίου, αναλόγως και των δεδομένων της τάξης, θα χρειαστούν δύο περίπου εβδομάδες χωρίς διακοπές. Καλό είναι να μην εφαρμοστεί παράλληλα με το σχολικό βιβλίο, για να διατηρηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον των παιδιών, αλλά και για να υπάρχει άνεση χρόνου, ώστε να υποστηρίξουμε τις ομάδες.

Χρόνος εφαρμογής: Λόγω του θέματος, κρίνεται σωστό να εφαρμοστεί πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων. Καλό είναι να το ξεκινήσουμε κάπως νωρίς (αρχές Νοέμβρη) έτσι ώστε να υπάρχει άνεση χρόνου και να ολοκληρώσουμε τις δραστηριότητες χωρίς πίεση.

Ρόλος της/του διδάσκουσας/οντος: Καθοδηγητικός, συμβουλευτικός.

Ρόλοι των μαθητών/-τριών: Ατομική εργασία, σε ομάδες και με όλη την τάξη

Αναλυτική περιγραφή των φάσεων υλοποίησης του σεναρίου

Λεπτομερής διαδικασία, αναζήτηση/μελέτη ιστοσελίδων με παρόμοιο θέμα

Στην ολομέλεια συζητούμε θέματα εισαγωγικά για την ιστορία του Χριστουγεννιάτικου Παζαριού (ΧΠ). Τι ακριβώς είναι; Γίνεται μόνο από σχολεία και μόνο στην Ελλάδα; Υπάρχουν κάποια ξεχωριστά και φημισμένα ΧΠ;

Για όλα αυτά τα θέματα μπορούμε να αντλήσουμε πληροφορίες από το Διαδίκτυο πληκτρολογώντας τις λέξεις: «χριστουγεννιάτικο παζάρι». Καλό είναι να έχουμε κάνει από πριν την επιλογή μας και να γνωρίζουμε τι ακριβώς περιέχουν οι σελίδες, για να κατευθύνουμε τα παιδιά. Άλλες σελίδες δείχνουν σχολικά ΧΠ, άλλες σωματείων και άλλες παρουσιάζουν ενδιαφέροντα ΧΠ άλλων χωρών. Μαζί με τα παιδιά κάνουμε την πρώτη περιήγηση, συζητάμε και διαβάζουμε κάθε φορά όσα χρειαζόμαστε για ενημέρωση και ιδέες. Δείχνουμε πώς μπορούμε να αντιγράψουμε κείμενο/φράσεις και να κάνουμε επικόλληση σε ένα νέο αρχείο, που θα δημιουργήσουμε ειδικά για το σκοπό αυτό. Συζητούμε την έννοια των λέξεων «παζάρι», «φιλανθρωπικό» και αναζητούμε την εξήγηση των λέξεων στο λεξικό του ΚΕΓ. Συζητούμε πώς η έννοια αυτών των λέξεων συνδέεται με ένα χριστουγεννιάτικο παζάρι. Ορίζουμε τον σκοπό και τις δράσεις μας. Οι προτάσεις καταγράφονται και οι ομάδες αναλαμβάνουν ρόλους.

Κατασκευή κεντρικής αφίσας/σελίδας στο blog

Συζητούμε για τα στοιχεία της αφίσας μας: κείμενο, ζωγραφική, κολάζ κλπ. Ποια στοιχεία θα περιέχει το κείμενο; (τόπο, χρόνο, διεύθυνση ιστοσελίδας κλπ.). Πού θα γραφτεί το καθένα και πού θα μπει η ζωγραφιά;

Αφήνουμε τρεις ομάδες ξεχωριστά (ανά ομάδα) να δουλέψουν με την κατασκευή της αφίσας, πρώτα σε ένα πρόχειρο χαρτί και, αφού συμφωνήσουν, παίρνουν χαρτόνια, μπογιές και ετοιμάζουν την αφίσα. Από τις 2-3 αφίσες που θα προκύψουν θα επιλεγεί μία που θα φωτογραφίσουμε και θα ανεβάσουμε στη σελίδα. Όλες τις αφίσες θα τις

κολλήσουν τα παιδιά στο σχολείο και σε καταστήματα της γειτονιάς, για να διαφημίσουν και με συμβατικό τρόπο το παζάρι τους.

Την ώρα που κάποιες ομάδες κατασκευάζουν την αφίσα, εμείς μαζί με δύο ομάδες δουλεύουμε στον υπολογιστή. Δείχνουμε στον κειμενογράφο και με τη βοήθεια του word Art πώς μπορούν να γράψουν τίτλο και πώς να βρουν στο διαδίκτυο και να κάνουν επικόλληση χριστουγεννιάτικων εικόνων. Αφήνουμε τις ομάδες να πειραματιστούν για λίγο και να κάνουν τις τελικές επιλογές. Μια ομάδα επιλέγει εικόνες και η άλλη γράφει τον τίτλο για το παζάρι.

Προβάλλουμε στον προτζέκτορα το blog και δημιουργούμε το περιβάλλον της διαφήμισης του παζαριού. Συνδέουμε την εργασία των ομάδων. Φωτογραφίζουμε την αφίσα και την μεταφέρουμε στη σελίδα μας. Κάνουμε επικόλληση του τίτλου και των εικόνων.

Επεξηγηματικό κείμενο

Ετοιμάζουμε το κείμενο που θα συνοδεύει την προβολή του παζαριού. Θα λειτουργεί και ως πληροφοριακό κείμενο και ως διαφήμιση για το παζάρι. Συζητάμε και καταγράφουμε τις ιδέες των παιδιών. Καταγράφουμε στον πίνακα τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία, που θα πρέπει να υπάρχουν στο κείμενο. Ξαναβλέπουμε τα κείμενα που έγραψαν άλλα σχολεία, για να διαφημίσουν το δικό τους παζάρι. Αφήνουμε τα παιδιά να σκεφτούν στην ομάδα τους και να γράψουν το κείμενο στον κειμενογράφο. Μετά συνθέτουμε από όλα τα επιμέρους ένα κοινό κείμενο.

Φωτογράφιση – Σκανάρισμα

Όλα τα πράγματα που θα συγκεντρωθούν από τα σπίτια των παιδιών ή θα φτιάξουμε στο σχολείο (παλιά παιχνίδια, στολίδια, γλυκά κουταλιού, κεράκια, κάρτες, σπιτικά ποτά κ.λπ.) τα ταξινομούμε κατά κατηγορία και οι ομάδες τα φωτογραφίζουν. Περνάμε τις φωτογραφίες σε ξεχωριστό αρχείο στον υπολογιστή και δείχνουμε στις ομάδες πώς μπορούν να επιλέξουν μια φωτογραφία από αυτό το αρχείο και να την μεταφέρουν στο blog.

Κατηγορίες – Κείμενα

Για κάθε κατηγορία μια ομάδα αναλαμβάνει να γράψει ένα κείμενο στον κειμενογράφο, το οποίο θα συνοδεύει τις φωτογραφίες. Στο κείμενο αυτό θα γίνεται παρουσίαση των ειδών της συγκεκριμένης κατηγορίας και θα δίνονται κάποιες επιπλέον εξηγήσεις για τη χρήση ή την κατασκευή τους. Με τη γραφή του κειμένου οι μαθητές ασκούνται στην ορθογραφία των λέξεων, στη σύνταξη κειμένου και ειδικά εδώ στη χρήση των επιθέτων. Οι ομάδες ανταλλάσσουν τα κείμενά τους και η μια κάνει έλεγχο και επιμέλεια στο κείμενο της άλλης ομάδας. Τα κείμενα διορθώνονται και αναρτώνται στο blog.

Κείμενο για τους διαγωνισμούς και τα έπαθλα

Κατά τη διάρκεια του παζαριού θα γίνουν μικροί διαγωνισμοί με έπαθλα. Ενδεικτικά:

- Γρηγορότερης κατασκευής παζλ
- Καλύτερης χριστουγεννιάτικης κάρτας
- Σκακιού
- Καλύτερης χριστουγεννιάτικης ζωγραφιάς

(προτάσεις ανοιχτές)

Το «έπαθλο» για τους νικητές θα είναι κάποιο παιχνίδι ή σημαντικό είδος από τα πράγματα που θα έχουμε συγκεντρώσει (ή ό,τι άλλο ορίσουμε). Τα παιδιά μπορεί να δώσουν παράσταση Καραγκιόζη με συμβολικό εισιτήριο. Τα χρήματα θα διατεθούν για τον κοινό σκοπό. Μια ομάδα με μουσικά όργανα θα τραγουδήσει τα κάλαντα σε γονείς και εκπαιδευτικούς (προτάσεις ανοιχτές). Όλες οι παραπάνω εκδηλώσεις θα διαφημιστούν από το blog της τάξης. Οι ομάδες, αναλόγως του θέματος που θα σχολιάσουν, ετοιμάζουν σχετικά πολυτροπικά κείμενα (κείμενο, ζωγραφιά, εικόνες, κ.ο.κ.).

Βιντεοσκόπηση - Φωτογράφιση

Συζητούμε για τον τρόπο βιντεοσκόπησης και για τον ρόλο των ομάδων. Γίνεται προετοιμασία των ομάδων και εξάσκηση. Κατά τη διάρκεια του παζαριού οι ομάδες φωτογραφίζουν και βιντεοσκοπούν στιγμιότυπα από την εκδήλωση, π.χ. μπορούν να ρωτούν τον κόσμο (παιδιά, γονείς, εκπαιδευτικούς) την άποψή τους για την εκδήλωση ή τους ζητούν να κάνουν μια ευχή για τη νέα χρονιά.

Σχολιασμός των εκδηλώσεων

Αφού γίνει επιλογή των φωτογραφιών και των βίντεο της κάθε ομάδας, μέρος του υλικού αναρτάται στο blog με τίτλο και σχόλια που θα γράψουν οι ομάδες. Συναποφασίζεται το τελικό κείμενο, που θα περιλαμβάνει μια γενική τοποθέτηση για το παζάρι, γενικό απολογισμό και ευχαριστίες.

Άλλες εκδοχές

Το σενάριο μπορεί να εφαρμοστεί με τις ανάλογες τροποποιήσεις σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού. Θα μπορούσε κάτι ανάλογο να οργανώσει όλο το σχολείο και κάθε τάξη να αναλάβει ένα μόνο μέρος της εκδήλωσης.

Ε. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Χρειάζεται καλή προετοιμασία και συντονισμός των ομάδων, γιατί οι δράσεις είναι πολλές και οι ομάδες θα δουλεύουν παράλληλα. Καλό είναι κάθε ομάδα να δουλεύει τα κείμενά της σε ένα σταθερό αρχείο, ώστε η εκπαιδευτικός να έχει εικόνα της σταδιακής εξέλιξης της εργασίας και να παρεμβαίνει ανάλογα.